

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Veniturile comunale. — Fascism și autarhie în Italia. — Recolta. — Reforma învățământului agricol. — Desfacerea mustului la oraș. — Câteva cifre și date statistice cu privire la populația și granițele României — Instanțe speciale pentru judecarea proceselor fiscale. — Lichidarea datoriilor agricole și urbane. — *Cronica*: Neerolog. Prefectul județului Sălaj. Piesele de 250 Lei.

Veniturile comunale.

Noua Lege administrativă din 14 August 1938, conferă personalitatea juridică numai *Comunelor și Ținuturilor*. Județul și Plasa sunt simple circumscripții de control și de desconcentrare ale administrațiunii generale (art. 1 L. A.)

Comuna este o unitate socială, politică și administrativă organică și națională, născută din nevoia de conviețuire a oamenilor. Ea este, după caracterizarea unui autor român, *celula inițială a statului*. Pentru aceste motive, legiuitorul nu a putut să ridice dreptul de personalitate juridică comunelor, cum a făcut cu județele. Între interesele locale și limitate ale locuitorilor unei comune, mai mari sau mai mici, și între interesele fărăi întregi; există o gamă de interese cu sfere intermediare și de întindere diferită. Rămâne în sarcina statului să determine la un moment dat, cari anume sfere să fie fixate și reglementate de

lege spre a le face capabile de a satisface interesele vizate.

Ca o primă consecință directă și imediată a personalității juridice, comunele și ținuturile au un *patrimoniu*. Patrimoniul este, juridicește vorbind, totalitatea drepturilor și datoriilor apreciabile în bani, ale *oricărei* persoane, adică atât fizice cât și juridice.

Numai în posesia unui patrimoniu, comunele vor fi în stare să satisfacă multiplele nevoi publice sau colective, cu cari au fost însărcinate de legiuitor.

Prin „venit”, se înțelege produsul economic obicinuit și regulat al unui capital. Venitul public, cum este definit de știința financiară modernă (vezi G. N. Leon, *Elemente de știință financiară*, vol. I, pag. 202), reprezintă suma bunurilor pe cari statul sau altă organizare publică le încasează într-o perioadă financiară, fără obligația de restituire și fără a micșora tulpina averii personale sau a acelora, dela care primește aceste bunuri. În accepțiunea aceasta, patrimoniul comunelor se alimentează în mod continuu cu bunuri, pentru a suplini golul produs în acest patrimoniu prin consumarea bunurilor reclamate de cheltuielile efectuate cu ocaziunea funcționării serviciilor comunale, întru satisfacerea nevoilor obștești.

Vom analiza în cele ce urmează principalele surse, din cari comunele își

pompează anual veniturile, așa precum rezultă din noul așezământ administrativ al țării.

Legea administrativă din 14 August 1938 nu mai interzice comunelor de a-și crea alte venituri afară de cele prevăzute în ea, cum interzicea legea finanțelor locale din 1933 (art. 42) sau Legea Administrativă din 1936 (art. 203). Dealtfel, omisiunea aceasta nu poate avea nici o înrăurire asupra gospodăriei comunale, după cum nu poate avea nici asupra contribuabililor. Căci, comunele nu-și pot crea principală sursă de venit, care constă în *impozite* decât tot în baza unei legi (art. 80 din Constituțiune). Prohibiția amintită și cuprinsă în legile anterioare, nu avea de altminteri decât o valoare relativă și anume pentru autoritatea comunală, deoarece legiuitorul ordinar putea ori când să o abroge.

Ceeace impune, însă legiuitorul, în mod categoric comunelor este obligația acestora de a înscrie anual *toate* veniturile în buget.

Art. 162 împarte veniturile comunale în trei categorii: ordinare, extraordinare și venituri cu destinație specială. Clasificarea aceasta, de sigur, nu se bazează pe nici un criteriu științific ci este făcută din punctul de vedere al tehnicii bugetare, pentru un mai ușor și eficace control.

I. Veniturile *ordinare* provin din: impozite; taxe; întreprinderi comunale; activitatea economică și averea proprie.

A) Impozitele comunale sunt de două categorii:

1. Cote părți asupra unor impozite percepute de stat, cum sunt cele fixate în art. 163 și 165. Articolul 163 concede comunelor următoarele venituri:

a) impozitul așezat asupra veniturilor din *exploatarea agricolă* și anume:

19% pentru proprietățile agricole exploatare în regie; 20% pentru proprietățile agricole arendate; 37% pentru proprietățile agricole ale absenteiștilor; 23% pentru pădurile în exploatare și 28% pentru pădurile în exploatare în vederea defrișării.

b) 25% din produsul impozitului pe consumațiunea rachurilor din fructe și

derivatele lor cari se fabrică pe teritoriul comunelor.

În baza art. 165, comunele sunt în drept a fixa în foloșul lor *cote adiționale* la impozitele elementare, afară de impozitul agricol. Deasemenea, comunele mai sunt autorizate să înființeze în mod temporar *cote adiționale suplimentare* în vederea executării de mari lucrări de interes local sau pentru echilibrarea bugetelor.

2. A doua categorie de impozite comunale o formează impozitele cuprinse în *tabloul legii*. Acestea sunt impozite comunale propriu zise. Deși în partea a doua a tabloului se vorbește de taxe, cred că adevăratul caracter al acestor contribuțiuni este identic cu *caracterul impozitelor* pentru o rațiune dublă: sunt maximalizate iar obiectele impozabile sunt limitativ specificate.

B) *Taxe*. În art. 167, se statornicește principiul general, în puterea căruia comunele pot percepe taxe pentru *oricare serviciu prestat particularilor de către comună* (serviciul apelor, canalelor, ridicatul gunoaelor, etc.) Din felul cum se exprimă legiuitorul ar rezulta că taxele se percep numai dela particulari, instituțiile publice cari beneficiază de serviciile prestate de administrarea comunei, nefiind obligate la plată. Acest punct de vedere este greșit. Statul și oricare stabiliment public, ca persoană juridică, ca administrator al propriului său patrimoniu, este tot un particular. Dealtfel teza aceasta se confirmă prin dispozițiile art. 168, care prevede, că nici o instituție publică nu va putea fi scutită de plata taxelor pentru serviciile prestate.

Restul veniturilor ordinare provine din întreprinderi comunale, activitatea economică sau veniturile averii proprii, surse prea asemănătoare cu ale particularilor pentru ca să mai fie nevoie de a insista asupra lor.

II. *Veniturile extraordinare*, provin după cum glăsuște art. 162 alin. 3 din: vânzări de bunuri, din daruri și legate fără o destinație specială, excedentele din execuții închise și din alte venituri întâmplătoare.

Cu excepția veniturilor întâmplătoare, toate celelalte venituri extraordinare vor fi folosite pentru *investiri imobiliare* (vezi art. 171).

III. *Veniturile cu destinație specială* sunt acelea, cărora le-a atribuit acest caracter actul, care le-a creat (art. 162 alin. ult.).

Întrebuințarea acestor venituri nu se va face decât în scopul ce li-s'a destinat. Tot în scopul, pentru care s'au acordat, se vor întrebuința și *subvențiile* din partea statului sau din partea ori cărei alte persoane.

IV. O categorie *sui generis* de venituri sunt *cotizațiile*. Art. 173 recunoaște comunelor dreptul de a percepe cotizații pentru creierea sau întrebuințarea de servicii și îmbunătățiri, cari nu pot fi acoperite din veniturile ordinare. Aceste cotizațiuni vor fi suportate de locuitorii cari beneficiază în mod special de serviciul sau îmbunătățirile înființate de comune. Fixarea cotizațiunilor se va face după consultarea prealabilă a celor interesați. Cotizațiile hotărâte de majoritatea celor interesați devin obligatorii pentru toți (art. 173 L. A.).

V. Tot ca o sursă, mai modestă, de venituri poate fi considerată facultatea comunelor de a încasa amenzile ce urmează a fi plătite de aceia, cari s'au făcut vinovați de călcarea regulamentelor comunale (art. 52 L. A.), precum și venitul provenit din *amenzile polițienești*, (art. 53 alin. 2 din Codul Penal Regele Carol II). Acestea sunt, pe scurt, sursele principale de venituri create de Legea Administrativă din 14 August 1938 pe seama comunelor. Noua Lege după părerea noastră nu concede comunelor nici un venit în plus față de legile anterioare. În schimbul cotelor asupra impozitului agricol, — din care comunele sunt datorate să verse ținuturilor, de cari depind un procent de 50% conform art. 163 alin. ult. — legiuitorul a ridicat dreptul comunelor de a încasa unele impozite prevăzute în art. 188 al Legii Administrative din 1936.

Fără venituri suficiente, comunele noastre și în special Municipiile, nu pot lua desvoltarea impusă de necesitățile timpurilor moderne. Cred că soluția înzestrării orașelor cu mijloacele bănești necesare va trebui găsită în instituirea de *monopoluri*, adică în dreptul de a exploata în mod exclusiv anumite bunuri de utilitate generală, așa cum a încercat,

destul de timid, legea pentru organizarea exploatărilor comunale din 7 Mai 1938. Or, monopolurile în folosul statului, județelor (azi: ținuturile) și al comunelor sunt expres admise de art. 81 al constituției din 1938, cu singura restricție: să fie înființate prin lege.

Dr. SIMION MITEA.

Fascism și autarhie în Italia.

Trăim într'o atmosferă foarte încărcată de explozive politice și economice. Unul dintre producătorii acestei atmosfere este Italia, și pentru cunoașterea perspectivelor economice din viitor a acestei părți a Europei unde e situată și țara noastră, poate că este de folos a cunoaște efectele mijloacelor economice întrebuințate în Italia pentru menținerea unei tensiuni care se dovedește a fi primejdioasă pentru pace.

Până când în Germania sistemul autarhic a produs o scădere a șomajului, pe de altă parte însă a avut de efect o mare coajură în industria de armamente, în Italia autarhia funcționează foarte imperfect. Prețurile în Italia sunt în continuă creștere atât cele de gros, cât și acele de detalii. Pe când în relație mondială prețurile de gros au fost în scădere în ultimul cuartal al anului 1937, ele s'au urcat în Italia cu 5%. Prețurile de detalii s'au urcat paralel. S'a încercat o combatere a scumpirii traiului prin urcarea lefurilor. Măsura aceasta a dat greș întocmai ca în alte țări, și urcarea lefurilor nu numai că a fost compensată prin urcarea scumpetei, ci încă a fost depășită. În medie, leafa unui muncitor italian este de 12—15 lire la zi, ceia-ce, calculând lira cu 7 Lei, face în banii noștri Lei 84—105. *) Prețul unui kgr. pâine este de 2.40 lire, sau 16.80 Lei. Scumpirea continuă nu este însă numai un fenomen italian, ci se poate observa tot așa și în Franța și alte state.

Balanța de plăți a Statului italian prezintă asemenea o problemă gravă. Autarhia a fost introdusă în Italia (de altfel ca și în alte țări) cu scopul ca țara să devie independentă pe teren economic, de alte țări. Prin urmare după naționalismul etnic a venit naționalismul economic.

Controlul sever al deizelor ar fi avut menirea să sprijine această autarhie și să saneze balanța de plăți. Evenimentele arată că rezultatul a fost tocmai contrar. În primele zece luni ale anului 1937 importul a fost de 11.222 mil. lire; exportul de 6.415 mil. lire. Deficitul este deci de 4.807 mil. lire. Până la finea anului deficitul acesta se va fi urcat până la cca 5.500

*) Datele sunt culese din „Prager Presse“.

mil. lire. Italia e săracă în capitaluri, și nu are un portofel de efecte străine ca Franța și Anglia, al căror bilanț prin aceste efecte să fie în parte sau total balansat.

Dacă importul invizibil de capitaluri, cum ar fi cel rezultat din turism și remiterile emigraților, îl evaluăm optimistic la 3 miliarde lire, totuși mai rămâne neacoperit un deficit de $2\frac{1}{2}$ miliarde. Deficitul acesta reprezintă $\frac{2}{3}$ -a parte din rezerva de aur a Italiei în luna Februarie 1937, după declarațiile ministerului de finanțe Thaon de Revel.

Este însă problematic, dacă suma aceasta de 3 miliarde de fapt se încasează, deoarece în ultimii ani Francezii și Englezii, din motive politice, au boicotat frumusețile Italiei, și turiștii se compun mai cu seamă din Germani, cari nu sosesc cu valute forte.

Deficitul bugetar pe anul 1937/38 se evaluează la cel puțin 3.200 mil. lire. Bugetul cuprinde însă numai o mică parte a cheltuelilor Statului. Afară de bugetul ordinar, mai sunt o serie de alte bugete extraordinare, cum ar fi expediția în Spania, înarmările, Abisinia, subvenții etc. Abisinia a costat Italia până acuma 15 miliarde lire. Pentru lucrări publice sunt prevăzute în cei șase ani proximi, 21 miliarde Lei. Sarcinile aceste mari financiare ne explică impozitele extraordinar de mari cu cari sunt grevați Italienii. Astfel sunt mărimea excesivă a impozitului de consum, împrumuturile forțate pe averi imobile, 10% impozit de capital la societățile pe acții etc.

Cucerirea Abisiniei nu a adus Italiei până acuma niciun folos. Italia pășeste în privința aceasta pe urmele altor state coloniale, cari mulți ani de-a rândul au trebuit să facă investiții în colonii, până ce au început să aducă rezultate pozitive. Cheltuelile cu Abisinia, sunt una dintre sarcinile cele mai mari cari apasă pe umerii acestei țări nu prea bogate.

Autarhia a adus în Italia roade și mai puține ca în Germania. Germania, în urma industriei sale mai dezvoltate, și a bogățiilor miniere, are o rezistență cu mult mai mare decât Italia. Dacă Germania poate face o politică economică de surrogate, aceasta mulțumită materiilor prime cari se află abundant în Germania, pentru ca surrogatele să poată fi fabricate. Dacă voim să producem celuloză, trebuie să avem lemne, articol pe care Italia e silită să-l importeze cu preț mare. Așa este și cu alte surrogate. Autarhia care în genere este o absurditate, mai poate exista într-o țară cu materii prime abundente, pentru Italia însă nu poate fi de durată. Afară de aceasta, dacă autarhia vrem să o susținem, ea necesită un control absolut al Statului peste toate fabricile și prețurile, cum se face în Germania. În Italia fascismul a avut mult timp baze economice liberale. Corporatismul italian avea menirea la început, să zădărnicească absolutismul în

economia națională. Corporațiunile cari controlează prețurile, nu au putut cu toate acestea împiedeca urcarea prețurilor. Aceasta e o învățătură și pentru noi, cari ne-am apucat cu multă vervă și cu puțin rezultat de problema prețurilor. Fiecare sistem autarhic, trebuie să se întoarcă iarăși la liberalism, sau să sufere imixiunea tot mai adâncă a Statului, nu numai ce privește economia, dar și chiar viața particulară. Italia va trebui deci să părăsească autarhia, sau să-și elatizeze complet economia sa, cum este în Germania.

Fascismul a luat naștere din combaterea comunismului și a șomajului. Potolirea masselor s'a făcut prin crearea de noi industrii cari în mare parte sunt puse în serviciul armamentelor. Prin tactica aceasta s'a dat pâine la milioane de oameni. Pentru ca șomajul să fie combătut și pe mai departe, industria de război va trebui dezvoltată tot mai mult. Va veni însă odată o limită peste care Statul nu va mai putea finanța armamentele și atunci se va pune întrebarea, cum să se fructifice imensele investiții făcute în scopul unei expansiuni naționale. Va putea da dl Musolini o soluțiune pacifică?

MERCATOR.

Recolta.

Știri sosite din Statele Unite ne arată că recolta anului în curs va fi considerabil peste recolta medie și se urcă la 967 mil. bushel (1 bushel grâu = 27 kg.). Asemenea și din Rusia ne vin știri, că recolta este abundantă. Canada încă va avea o recoltă favorabilă. Intre astfel de împrejurări ne putem aștepta la o mare presiune asupra prețului cerealelor noastre. Din motivul acesta, piața noastră internă care e supusă conjuncturei internaționale, arată o mare rezervă, și nu se poate întrevădea la ce prețuri finale se va opri valorificarea grâului din recolta acestui an. Piața noastră de grâu nu poate oferi nici cantitatea nici calitatea de cereale suficientă ca să poată influența formarea prețului internațional, și de aci provine și dificultatea de a plasa grâul nostru pe piețele europene cari în mod obișnuit se aprovizionau dela noi, și cari încă păstrează o rezervă explicabilă.

Prețurile mai favorabile în piața internă le ating producătorii din apropierea porturilor dunărene, fiindcă cheltuelile de transport pentru ei sunt mici. Cu cât producătorul este mai depărtat de porturi, cheltuelile vor fi mai mari, și vânzarea mai puțin rentabilă.

Cerealele noastre în trecut au fost foarte căutate pe piețele statelor streine și erau bine plătite. Din situația aceasta au profitat însă numai marii comercianți și exportatori. În felul acesta, țărani cari în ca-

litatea lor de producători direcți ar fi trebuit să aibe câștigul cel mai mare, au fost exploatați în mod nedemn și lăsați în starea cea mai primitivă.

Guvernul actual care în justa apreciere a situației țării, a introdus deja câteva reforme pentru ridicarea nivelului satelor noastre, se ocupă acuma de valorificarea noii recolte.

Prin decret regal, Cooperativa centrală națională a primit sarcina de a rezolva problema valorificării cerealelor. Cooperativa înțelege a atinge scopul ei prin cumpărarea cerealelor direct de la săteni, și apoi prin vânzarea lor sau pe piața internă, sau prin export, susținând principiul menținerii prețurilor, sau influențarea lor în favorul producătorilor.

Pentru a face posibilă operația aceasta, Banca Națională a României a pus la dispoziția Cooperativei Naționale suma de 400 mil. Lei, ca fond de rulumenț. Suma aceasta va trebui replătită până la 1 Ianuarie 1939. În cazul când ea nu va fi suficientă, va putea fi augmentată.

Decretul regal dispune, ca în caz de pierderi, acestea să le suporte Statul.

Acțiunea valorificării este menită de a stimula producțiunea agricolă a întregii țări; de a satisface trebuințele sătenilor; de a aduce o nouă viață și ritm în administrația și viața socială.

În legătură cu aceasta mai amintim, că prețul minimal al unui vagon grâu, a fost fixat deocamdată la Lei 40.000.—.

E. V.

Reforma învățământului agricol.

Concomitent cu activitatea celorlalți factori sociali, agricultura română a intrat și ea într-o nouă fază mult promițătoare. Chestia în sine este foarte importantă și cere o atențiune deosebită.

Ministerul agriculturii a pregătit un proiect de lege de reorganizare, pentru ca învățământul agricol să devie de fapt aceia ce ar trebui să fie.

Principiile de care a fost călăuzit ministerul sunt următoarele:

1. Învățământul agricol este unul dintre instrumentele de căpetenie ale dezvoltării agriculturii.

2. În reorganizarea proiectată, învățământul practic, pe teren, este a se da o importanță mai mare ca până acuma, pentru ca să corăspundă mai bine trebuințelor gospodăriilor satului.

3. Se vor disolva comisiile cari îngreuiiau până acuma conducerea școlilor.

4. Se va da o mai mare autoritate directorilor de școală. Selecționarea corpului profesoral se va face numai prin concurs și prin ministerul de agricultură.

5. Se va acorda o atențiune mare învățământului popular prin învățători ambulanți.

6. Se vor introduce planuri pentru un anumit ciclu de timp.

7. Relațiunea între școlile agricole și celelalte organe economice va fi mai strânsă.

Din planul arătat rezultă, că scopul mișcării este de fapt promovarea agriculturii. Problema aceasta însă se va putea rezolva numai dacă forurile competente vor trece de la teorii la învățământul practic.

Desfacerea mustului la orașe.

În vederea desfacerii mustului la orașe în actualul sezon. Direcțiunea monopolului alcoolului a luat următoarele dispozițiuni:

Mustul nu se va putea pune în vânzare decât de Sindicatele Viticole și de posesorii de brevete de producători.

Condițiuni pentru syndicatele viticole.

Sindicatele Viticole vor putea desface mustul numai la sediul lor și în pavilioanele proprii, care vor fi amenajate în acest scop, iar operațiunea mustuirei va trebui să se facă chiar în pavilioanele respective, neadmițându-se ca mustul să fie adus gata fabricat din altă parte.

Vânzările „la pahar“ de către producători.

Viticulorii posesori de brevete de producători, pe lângă struguri ori alte feluri de fructe vor putea desface mustul „la pahar“ din propria producție numai în localurile respective pentru care au emis brevetele.

Taxe.

Aceștia vor trebui să plătească taxele de consumație aferente, în cazul când mustul va fi adus gata fabricat de la cramele lor și vor fi scutiți de taxe când mustul se fabrică chiar în locul de debit pentru care posedă brevet.

Proprietarii de vii fără brevete de producător.

Proprietarii de vii care nu posedă brevet de producători nu vor beneficia de dispozițiunile de mai sus, și ca atare nu li se va îngădui vânzarea mustului.

Vânzarea mustului în aceste condițiuni se va putea face numai până la 15 Octomvrie 1938, termen peste care nu se va putea trece.

Cei din categoria de mai sus, cari vor să pună în consumație acest fel de băuturi, vor trebui să obțină dela Administrațiile financiare de constatare respective, autorizație în acest sens.

Câteva cifre și date statistice cu privire la populația și granițele României.

Institutul nostru de statistică a făcut să apară de curând așa zisul „Breviar statistic al României“.

Este o lucrare de popularizare statistică cu date din toate domeniile.

Găsim astfel în această lucrare că în 1937 populația țării a fost de 19.535.398 locuitori, 15.926.178 mediul rural iar mediul urban 3.609.220.

Este interesantă tabela populației pe grupe de vârstă, din care se vede câți copii dela 1 an la 9 ani avem (4.822.698), dela 10 la 19 ani (3.553.200), apoi între 20—30 ani (3.173.650), între 30—40 ani (2.240.659), între 40—50 ani (1.823.343), între 50—60 ani (1.165.158), între 60—70 ani (767.669), între 70—80 ani (323.355) și în sfârșit dela 80 la 90 ani (61.212), dela 90 la 100 ani (8.030) și dela 100 de ani în sus (1.074).

În răstimpul dela 1930 la 1937 natalitatea a scăzut simțitor dela 35.2‰ la 31.5‰, mortalitatea neurmând aceleași proporții. Media deceselor în 1930 era de 21.2‰ de locuitori; în 1937 am ajuns la 19.8‰.

Mortalitatea infantilă a scăzut și mai puțin: dela 17.6‰ în 1930, la 17.5‰ în 1937.

Cât de departe suntem de procentul altor țări!

Diferența este uluitoare, dacă ne gândim la Olanda de exemplu, unde proporția este de 3.9‰, la Elveția, 4.7‰, Anglia 6.2‰, Germania 6.6‰, Letonia 8‰, Ungaria 14‰ și Bulgaria 14.3‰.

Interesează credem și câți medici avem.

6.147, în unele părți, în Olenia și Muntenia la sate, cam 1 medic la 12.500 locuitori.

Din numărul total al medicilor, 3.316 (52%) sunt români, restul de alte naționalități.

Asfel: 1.842 evrei, 449 germani, 276 unguri, 108 ruși și ruteni.

La recensământul din 1930 erau în România 8.213.592 știutori de carte (4.871.064 bărbați și 3.342.528 femei), cei mai mulți cu instrucție primară (6.987.811), apoi cu instrucție secundară 705.108 și instrucție universitară 90.653.

Suprafața României este de 295.049 km.² iar lungimea granițelor e de 3.400 de km., împărțită astfel:

454 km. litoralul Mării Negre, 601.4 km. frontiera bulgară, 755 km. cea jugoslavă, 428 km. cea ungară, 346 km. polonă și 812 granița rusă.

Și în sfârșit, pentru că în clipa de față interesează noua împărțire administrativă a țării, e bine să știm numărul municipiilor (22), comunelor urbane (156) și comunelor rurale (8.942).

Vom spicui treptat din toate domeniile.

Instanțe speciale pentru judecarea proceselor fiscale.

Se vor înființa contencioase speciale la ministerul de finanțe.

Odată cu varietatea diferitelor taxe era firesc să se prezinte și numeroase cazuri de litigiu între stat și contribuabili, care reclamă, în apărarea cauzei, cunoștința temeinică a legilor fiscale și a tuturor deciziunilor, regulamentelor și instrucțiilor existente.

S'a observat în timpul din urmă mai ales că, la instanțele de judecată dacă contribuabilii au posibilitatea să-și pună apărători adânc cunosători în materie, statul nu totdeauna dispune de reprezentanți egali cu aceștia, întrucât la instanțele din provincie mai ales, este de multe ori reprezentat prin funcționari delegați în acest scop.

În asemenea condițiuni este firesc ca de foarte multe ori drepturile fiscale ale lui să nu fie bine apărate.

Pentru înlăturarea acestei situațiuni ministerul de finanțe a pus în studiu înființarea unor contencioase fiscale cu personal propriu format, exclusiv pentru apărarea cauzelor fiscale

Instanțe speciale pentru procesele fiscale.

O altă lacună se remarcă și în organizarea judecătorească în ce privește judecarea cauzelor fiscale.

Se simte nevoia unor instanțe speciale care să judece numai chestiunile fiscale, așa după cum dealtfel, sunt instanțe pentru dreptul minier și alte spețe.

În proiectul pe care ministerul de finanțe îl pregătește se va prevedea deci și înființarea unor jurisdicții pentru toate litigiile de ordin fiscal.

Lichidarea datoriilor agricole și urbane.

CURTEA DE APEL BRAȘOV, S. II-a.

(Decizia Nr. C. II. 480/938/13 din 31 Martie 1938).

Acțiunea cambială. Mandat de plată.
Pentru cambiile emise anterior datei de 1 Iunie 1934 (când a intrat în vigoare noua Lege cambială) dar scadente înaintea datei de 1 Noembrie 1934, s'a procedat bine emițându-se mandat de plată cambial.

Prescripție. Acțiunea cambială introdusă în termenul de prescripție de un an dar necomunicată decât după expirarea unui nou termen de prescripție de un an, trebuie considerată prescrisă.

Față de debitorii beneficiari ai legii conversiunii datoriilor, acțiunea se poate valorifica în tot timpul de aplicare al legii conversiunii.

Din actele dela dosar rezultă, că la cererea Băncii Naționale a României, Tribunalul Brașov a emis la 10 Februarie 1937, contra pârîtului I E. și soții, mandat de plată cambial pentru 55.000 Lei și accesorii, pe care l-au atacat cu excepțiuni, numai pârîții II, M. L. și pârîțul III. R. A., excepțiuni asupra cărora statuând Tribunalul prin sentința sa Nr. C. 3468/1934 din 2 Noembrie 1937, le-a respins ca nefondate cu cheltueli de judecată.

În contra acestei sentințe au înaintat apel ambii pârîți și anume:

a) pârîțul M. L. invocând drept motiv de apel împrejurarea că acțiunea cambială a Băncii reclamante este prescrisă întru cât aceea a fost înaintată la 19 Noembrie 1934 și a găsit rezolvarea numai la 10 Februarie 1937 și aceasta din cauza reclamantei, care n'a depus diligența necesară pentru judecarea procesului.

Se mai invoacă în apel și violarea art. 112 din noua lege cambială conform, căreia, Tribunalul nu mai putea rezolva aceasta acțiune cu mandat de plată cambial emis în baza legii cambiale Ardelene, care fusese abrogat;

b) pârîțul R. A., în esență își întemeiază apelul pe aceleași motive de drept pe cari le-a invocat și pârîțul L.

I. Curtea deliberând asupra apelului pârîtului M. L., — examinând în primul rând temeinicia primului motiv de apel prin care acest pârîț se plânge de violarea art. 109 și 112 din noua lege cambială, prin care s'ar fi abrogat dispozițiunile legii cambiale ardelene.

Având în vedere, că în art. 109 din noua lege cambială se spune, că dispozițiunile ei se întind și

asupra cambiilor emise sub imperiul legilor vechi, dacă au scăzut după intrarea în vigoare a acestei legi, exceptând dispozițiunile referitoare la executarea cambiei, cari se vor aplica numai dacă cambiile emise anterior datei promulgării noiei legi (1/VI. 1934) au ajuns la scadență după data de 1 Noembrie 1934.

Având în vedere, că în speță se tratează de cambii emise la 4 Aprilie 1934, deci anterior datei de 1 Iunie 1934 — când s'a promulgat noua lege — și au ajuns la scadență la 5 Iulie 1934, deci înainte de data de 1 Noembrie 1934.

Că reclamanta, Banca Națională a României, solicitând emiterea unui mandat de plată cambial a întreprins prin aceasta un act de executare cambială, în urma căreia bine s'a procedat emițându-se acest mandat.

Că a admite teza contrară, că adică după 1 Iunie 1934, nici nu s'ar mai fi putut emite în Ardeal asemenea mandate, ar însemna a se aduce o atingere și o micșorare a valorii circulatorie a cambiilor din aceasta categorie (cambii emise în Ardeal înainte de 1 Iunie 1934 și scadente înainte de 1 Noembrie 1934), în baza cărora nu s'ar putea emite nici mandat cambial întemeiat pe legea cambială ardeleană și nici somațiunea de plată în baza acestor cambii investite cu formula executorie, (art. 61 din legea cambială), atingere și restricție, care n'a putut fi intenția legiuitorului.

Având în vedere, că noua lege prin articolul 112 în care se spune, că din ziua intrării în vigoare a a acestei legi (1/VI. 1934) sunt abrogate toate dispozițiunile anterioare cu privire la cambii, — a putut avea în vedere numai dispozițiunile materiale referitoare la cambii și nu acelea de procedură, a căror aplicare pentru cambiile scadente anterior datei de 1/XI. 1934 — o menține expres în vigoare dispozițiunile art. 109, aliniatul 1 și 4 mai sus citate.

Pentru aceste considerațiuni găsește, că bine a procedat prima instanță emițând mandat de plată cambial, înlăturând deci acest motiv de apel ca nefondat.

Examinând în continuare al doilea motiv de apel invocat de pârîțul M. L., prin care se susține prescripția acțiunii cambiale a reclamantei.

Având în vedere, că din actele dela dosar rezultă, că Banca Națională a României și-a înaintat acțiunea la 19 Noembrie 1934, fără a depune însă colile necesare de citații din care cauză președintele Tribunalului a pus la 22 Noembrie 1934 rezoluția „La dosar nefiind timbrată“.

Considerând, că reclamanta a depus aceste timbre pentru citații la 22 Februarie 1937, când s'a și dat curs acțiunii emițându-se mandatul de plată cambial.

Că rezultă deci din toate acestea, că acțiunea cambială a reclamantei a rămas la arhivă dela 22 No-

emvrie 1934 până la 22 Februarie 1937, deci timp de peste 2 ani de zile.

Că deși este adevărat în drept, că intentarea acțiunii are drept efect întreruperea prescripțiunii (art. 87 din legea cambială ardeleană, 1497 C. c. a. și 147 p. 2 P. c. a.), care în speță este conform legii cambiale ardelenene (85 al. 2), cât și conform legii cambiale noi (art. 94) de 1 an, — însă acest efect îl are numai condiționat, dacă reclamantul depune toată diligența pentru ca acțiunea să poată fi judecată.

Ori în speță se dovedește, că reclamanta s'a mulțumit cu simpla înregistrare a ei nepreocupându-se de depunerea timbrelor necesare pentru a i se da curs, din care cauză această chestiune a zăcut timp de peste 2 ani în arhiva Tribunalului fără ca pârîtul să fi avut cunoștință de acționarea lui.

Că deci — deși este adevărat în drept — că introducerea acțiunii întrerupe prescripția, nu este însă mai puțin adevărat, că oprindu-se reclamantul aici și nestăruind pentru judecarea aceleia, prin aceasta se începe din nou termenul de prescripție, care în speță fiind un an, — este evident, că a expirat chiar de 2 ori.

Considerând, că nu prezintă interes faptul, că procesul nu se stinsese încă, netrecând încă 3 ani dela pausarea lui (art. 446 P. c.) întrucât aici nu se discută chestiunea procedurală a perimării procesului, ci problema prescripției acțiunii cambiale în lumina dispozițiilor referitoare de drept cambial material.

Că deci găsindu-se acest motiv de apel și acest incident peremptoriu ridicat de pârîtul M. L.; întemeiat, a urmat a se admite, scoțând din vigoare față de el mandatul de plată cambial.

II. Cât privește apelul pârîtului R. A., apel întemeiat pe aceleași 2 motive, ca și apelul pârîtului M. L.

Având în vedere, că în ceea ce privește motivul întemeiat pe neregularitatea emiterii mandatului de plată, s'a arătat mai sus netemeinicia lui, nemai fiind necesar a insista din nou asupra aceluia.

Având în vedere, că în ceea ce privește al doilea motiv privitor la prescripția acțiunii cambiale a băncii reclamante și față de el, acesta urmează a se judeca sub alt aspect, ca la pârîtul M. L., — întrucât față de acest apelant (A.), s'a susținut astăzi, că el întrunește condițiunile legii de asanare referitor la debitorii agricoli, beneficiu și calitate pe care el le-a și reclamat, iar instanțele judecătorești i le-au și recunoscut.

Având în vedere, că pârîtul n'a contestat acest lucru, de asemenea nici aceea, că cambiala în litigiu este una de prelungire, având la bază o creanță născută înainte de 18 Decembrie 1931.

Considerând, că privitor la astfel de cambii articolul 76 din legea asanării prevede, că ele vor fi

considerate scăzute pe ziua promulgării legii, iar articolul 109 din noua lege cambială, prin care s'a modificat în parte articolul 76 din legea asanării mai sus menționat, — admite, că creditorii unor asemenea cambii prelungite le vor putea valorifica pe tot timpul aplicațiunii acestei legi, adică — cât privește creanțele față de debitorii urbani — timp de 10 ani (art. 33 din legea asanării).

Urmează deci că acest pârît în calitatea lui de debitor urban față de o creanță intrând în dispozițiunile Capitolului II. al legii de asanare — nu poate invoca cu succes termenul de prescripție de 1 an, care s'ar putea începe numai după expirarea termenului de mai sus de 10 ani.

Că deci cât privește acest pârît câtă a i se respinge apelul găsindu-se ambele motive invocate — ca neîntemeiate.

Prezidenția dlui C. C. Simionescu, Președinte Raportor și redactor dl Dr. Ch. Bânda, consilier.

CRONICA.

Necrolog. *Virgil A. Pop*, membru în Comitetul de censori al băncii „Vlădeasa“ s. a. în Huedin, a încetat din viață la 22 crt. în etate de 38 ani.

*

Prefectul județului Sălaj, a emis o ordonanță interesantă. Anume prefectul obligă prin ea pe toți producătorii de grâu, să livreze în decurs de trei zile la casa prefecturii 1% din recolta anului curent.

Pentru a cunoaște cauzele acestei ordonanțe, trebuie reamintit, că înainte cu două luni partea cea mai mare a județului a fost bântuită de o groaznică grindină care în foarte multe cazuri a nimicuit întreaga recoltă a gospodarilor.

Ordonanța motivează, că gospodarii astfel loviți, au nevoie de sprijin din partea acelor cari au avut norocul să scape de acest flagel. Să deie deci acești norocoși 1% din recolta lor de grâu acelor cari nu au nici măcar o coajă uscată de pâine.

Livrarea grâului a început imediat, și în săptămâna următoare se va face repartizarea lui la cei nevoiași.

Piesele de 250 Lei au fost retrase succesiv din circulație, așa că au mai rămas pe piață cca 50% din cantitatea ce a fost emisă. Deoarece publicul foarte des refuză primirea pieselor rămase, ministerul de interne a dat un circular, ca organele administrative să oblige pe toți cetățenii să primească piesele de 250 Lei.

Deoarece refuzul de a primi, constituie o infracțiune asupra legii referitoare la circulația monedelor Statului și la creditul Statului, contravenienții vor fi pedepsiți conform Art. 524 a legii penale.